Las prywatny: obowiązki i procedura

Własność lasu nie daje swobody wycinki. Poniżej kolejność czynności, komplet dokumentów i podział odpowiedzialności między starostą, nadleśniczym i leśniczym. Procedura nie jest skomplikowana — jest formalna i powtarzalna. Problemy zaczynają się dopiero przy pomijaniu etapów.

Procedura krok po kroku

1

Sprawdź dokument, który obejmuje Twój las

Lasy prywatne o powierzchni poniżej 10 ha obejmuje uproszczony plan urządzenia lasu (UPUL), sporządzany przez starostę na okres dziesięciu lat. Większe lasy mają pełny plan urządzenia lasu. Dokument określa etat cięć, czyli dopuszczalny rozmiar pozyskania drewna, oraz obowiązki hodowlane właściciela.

2

Ustal, kto sprawuje nadzór

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa należy do starosty. W praktyce część starostw powierza go nadleśniczemu na podstawie porozumienia. Informację o tym, kto odpowiada za Twój las, uzyskasz w starostwie właściwym dla położenia działki.

3

Zaplanuj termin

jesień – zima

Zakazy wobec gatunków chronionych obowiązują przez cały rok. Wycinka wiosną i latem niemal zawsze narusza zakaz płoszenia ptaków i niszczenia gniazd, dlatego Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zaleca prowadzenie prac w okresie jesienno-zimowym.

4

Wytnij zgodnie z planem i zostaw drewno przy pniu

Drzewa przeznaczone do wycinki wyznacza się przed rozpoczęciem prac. Pozyskanego drewna nie wywozimy przed legalizacją — cechowanie odbywa się w miejscu pozyskania.

5

Złóż zawiadomienie o pozyskaniu drewna

Zawiadomienie kierujesz do jednostki sprawującej nadzór. To ono uruchamia legalizację; bez niego kolejny krok się nie odbędzie.

6

Odbierz cechowanie i świadectwo legalności

bezpłatnie

Cechowanie polega na trwałym umieszczeniu na drewnie znaku graficznego oraz numeru sztuki albo stosu. Na tej podstawie otrzymujesz świadectwo legalności pozyskania drewna. Wydanie świadectwa jest nieodpłatne.

Czego nie da się naprawić po fakcie

Pozyskanie drewna niezgodnie z planem urządzenia lasu, uproszczonym planem albo decyzją starosty jest wykroczeniem. Brak świadectwa legalności oznacza też problem przy sprzedaży drewna — kupujący nie ma jak potwierdzić jego pochodzenia.

Kto za co odpowiada

Starosta	sprawuje nadzór nad lasami prywatnymi, sporządza uproszczony plan urządzenia lasu, wydaje decyzje o zadaniach z zakresu gospodarki leśnej oraz cechuje drewno.
Nadleśniczy	przejmuje nadzór, jeżeli starosta powierzy mu go na podstawie porozumienia. Wtedy to nadleśnictwo prowadzi legalizację drewna.
Leśniczy	wyznacza drzewa do wycinki i wykonuje cechowanie w terenie.
Właściciel lasu	odpowiada za zgodność wycinki z planem, złożenie zawiadomienia i uzyskanie świadectwa legalności. Ma też obowiązki hodowlane: odnowienia i pielęgnację.

Dokumenty i dane do skompletowania

PRZED WYCINKĄ

- ☐ numer działki ewidencyjnej i wypis z rejestru gruntów
- ☐ uproszczony plan urządzenia lasu albo decyzja starosty — sprawdź etat cięć
- ☐ informacja, kto sprawuje nadzór: starostwo czy nadleśnictwo

- [ ] dokument potwierdzający własność lasu

PO WYCINCE

- [ ] zawiadomienie o pozyskaniu drewna złożone do jednostki nadzorującej
- [ ] drewno pozostawione przy pniu do czasu cechowania
- [ ] świadectwo legalności pozyskania drewna — zachowaj je do sprzedaży
- [ ] dokumentacja wykonanych prac na wypadek kontroli

Kalendarz prac w lesie prywatnym

Listopad – luty	najlepszy termin pozyskania drewna; poza sezonem lęgowym większości ptaków, drewno mniej zawilgocone
Marzec – maj	odnowienia i zalesienia; sadzenie z zapasem wilgoci w glebie
Czerwiec – sierpień	pielęgnacja upraw, wykaszanie, ochrona przed zwierzyną; okres wysokiego zagrożenia pożarowego
Wrzesień – październik	przegląd drzewostanu, planowanie cięć na sezon, zgłoszenia do starostwa

Zastrzeżenie

Materiał opisuje ogólny przebieg procedury na podstawie ustawy z 28 września 1991 r. o lasach oraz praktyki starostw i nadleśnictw. Szczegóły — w tym wzory zawiadomień i terminy — różnią się między powiatami. Przed rozpoczęciem prac potwierdź wymagania w jednostce sprawującej nadzór nad Twoim lasem. Materiał nie jest poradą prawną.

Ustalenia z urzędu — data, osoba, ustalenie